

Vlekken, flitsen en laserbehandeling bij gaatjes of scheurtjes netvlies

Deze folder geeft algemene informatie over vlekken of ook wel troebelingen genoemd en flitsen. Zo leest u hoe vlekken en flitsen tot stand komen en waar u alert op moet zijn. Ook leggen wij u uit welke behandelmogelijkheden er zijn, waaronder de laserbehandeling die in deze folder wordt uitgelegd.

Vlekken / troebelingen

Als u vlekjes / troebelingen (floaters of mouches volantes) waarneemt zijn dat vaak troebelingen die in het glasvocht bewegen. Het glasvocht wordt ook wel glasachtig lichaam genoemd. Het glasvocht is een gelei die het grootste gedeelte van het oog opvult en bevindt zich achter de ooglenzen. Normaal glasvocht laat lichtstralen ongehinderd door naar het netvlies. Wanneer zich troebelingen voordoen in het glasvocht geeft dit een schaduw op het netvlies. Dit kan in allerlei vormen worden waargenomen: puntjes, cirkels, spinnenwebben. Niet altijd vallen deze troebelingen op. Bij een lichte achtergrond, een witte muur of blauwe lucht, zijn deze vlekjes duidelijker.

Oorzaken

Glasvochttroebelingen kunnen meerdere oorzaken hebben. Een aantal worden hieronder genoemd:

- veroudering: dit is de meest voorkomende oorzaak. Er ontstaan verdichtingen in het glasvocht. Bijziende mensen (mensen met een min-sterkte) hebben hier meer aanleg voor
- het loslaten van het glasvocht. Het glasvocht zit op een aantal plaatsen aan het netvlies vast. Bij het ouder worden krimpt het glasvocht in en laat los van het netvlies. Hierbij ontstaan glasvochttroebelingen. Soms gaat dit proces gepaard met lichtflitsen
- bloed in het glasvocht, bijvoorbeeld door diabetes, wat ook als vlekjes wordt waargenomen. Dit ontstaat vaak plotseling
- een ontsteking in het oog (uveïtis): bewegende vlekjes kunnen dan zichtbaar zijn

Flitsen

Flitsen ervaart u vaak als een soort TL-lamp aan de zijkant van het gezichtsveld, die snel aan en uit gaat. Ook dit gaat meestal vanzelf weer over. Als de lichtflitsen aanhouden en gepaard gaan met veel zwarte vlekjes dan is onderzoek op korte termijn noodzakelijk. Niet altijd duiden lichtflitsen op een netvliesprobleem. Lichtflitsen die 10 tot 20 minuten aanhouden en zich (vaak) uiten als gekartelde lijnen, vaak in beide ogen tegelijkertijd en daarna volledig verdwijnen kunnen passen bij migraine. Zeker als dit gevolgd wordt door hoofdpijn.

Troebelingen

Verloop

In de loop van de tijd worden de troebelingen vaak kleiner en geven steeds minder hinder. Vaak verdwijnen de troebelingen spontaan en is er nauwelijks hinder.

Plotseling ontstane troebelingen

Bij plotseling ontstane troebelingen moet u onmiddellijk de huisarts raadplegen. De huisarts kan vaststellen of een spoedverwijzing naar de oogarts nodig is.

Onderzoek

Als geleidelijk ontstane vlekken / troebelingen u gaan storen, is een oogheelkundig onderzoek door de oogarts zinvol. De oogarts kan zien of het gaat om onschuldige klachten of niet.

Behandeling

Het is belangrijk dat de oogarts vaststelt wat bij u de glasvochttroebelingen heeft veroorzaakt:

- veroudering, er is meestal geen behandeling nodig
- een ontsteking, dan is behandeling noodzakelijk. Dit is meestal met druppels
- een gaatje in het netvlies, dan is een laserbehandeling nodig om een netvliesloslating te voorkomen
- suikerziekte, dan is eventueel laserbehandeling nodig
- als de troebelingen aanhouden en blijvend storend zijn, is het mogelijk het glasvocht weg te halen en daarmee de troebelingen. Lees meer informatie in onze folder vitrectomie op nwz.nl/patientenfolders

Risico op een gaatje of scheurtje in het netvlies

Als het glasvocht krimpt en loslaat van het netvlies, kan er in een aantal gevallen een gaatje in het netvlies ontstaan. Hierbij kan soms een bloeding ontstaan. U ziet dan kleine vlekjes in het gezichtsveld.

Het gaatje in het netvlies kan soms het begin zijn van een netvliesloslating. Het is belangrijk dat zo'n gaatje in het netvlies vroegtijdig wordt opgespoord. Dit loslaten van het glasvocht gaat soms gepaard met lichtflitsen.

Als de oogarts een gaatje in het netvlies ziet, volgt er een laserbehandeling.

Laserbehandeling

Wat is laser?

Een laser is te beschouwen als een speciale lamp die een heel dunne, felle en zuivere lichtstraal uitzendt. Via een microscoop kan deze lichtstraal gericht worden om in het oog weefsel op te warmen of te snijden. Er bestaan verschillende soorten lasers. Zij verschillen in kleur en sterkte van de lichtstraal. In de oogheelkunde worden vooral de Diode-laser en de Yag-laser gebruikt. Beide kennen verschillende toepassingen. Laserstralen hebben niets te maken met röntgenstralen of radioactiviteit.

Uw voorbereiding

- u hoeft thuis geen speciale voorbereidingen te treffen. Wel is het handig om een zonnebril mee te nemen, omdat uw ogen na het onderzoek en de behandeling tijdelijk extra gevoelig zijn voor licht
- zorg dat er iemand met u meegaat. U mag na de behandeling niet zelf auto rijden omdat u direct na de behandeling minder scherp ziet en u pupilverwijdende druppels heeft gehad

De behandeling

De pupil wordt eerst door de zorgmedewerker oogheekunde met druppels wijd gemaakt. Daarom moet u minimaal een half uur voor de behandeling aanwezig zijn. Na het inwerken van de druppels wordt u door de oogarts in de laserkamer binnen geroepen. Vervolgens wordt uw oog door de oogarts verdoofd door middel van een druppel. Tijdens de behandeling zit u op een stoel met uw kin in een kin-steun. Uw voorhoofd rust tegen een hoofdsteen. De oogarts plaatst een contactlens tegen uw oog. Dit voelt u niet omdat het oog verdoofd is. De laserstralen worden door deze lens gericht op de afwijking die behandeld wordt. De oogarts vraagt u in een bepaalde richting te kijken. Afhankelijk van de duur (15 tot 45 minuten) en het soort behandeling, kunt u wat (milde) pijn voelen. De lichtflitsen van de laser die u ziet worden vaak als onaangenaam ervaren.

Wat mag u van de behandeling verwachten?

Meestal is het doel van de behandeling om verslechtering van het zien tegen te gaan. Hoe vaak een behandeling moet plaatsvinden, hangt af van de aandoening. Het is heel belangrijk dat u van tevoren met uw oogarts bespreekt wat u kan verwachten.

Na de behandeling

Direct na de behandeling ziet u vaak slecht. Het zicht wordt na ongeveer 20 minuten beter. Het zicht is de volgende dag vaak weer hersteld tot het niveau van voor de laser. Wel kan het zo zijn dat u vlekjes in beeld blijft zien.

Op de dag van de behandeling kunt u wat hoofdpijn ervaren. Dit is normaal. In geval van pijn na de behandeling kunt u een pijnstiller (bijvoorbeeld paracetamol) nemen en het oog sluiten.

Contact opnemen

U neemt direct contact op met de polikliniek oogheekunde:

- als u meer vlekjes gaat zien of u een vlek ziet op een vaste plek die groter wordt. Vaak maakt de oogarts een week na de behandeling een controle afspraak. Bij een toename van klachten kan het zijn dat u eerder gezien wordt
- als de hoofdpijn langer dan 12 uur duurt
- bij (een toename van) flitsen en/of vlekken

Buiten kantoor tijd neemt u contact op met de spoedeisende hulp.

Controle

Na de behandeling wordt altijd een controle afgesproken. De termijn is in overleg met de oogarts.

Uw vragen

Als u nog vragen heeft over de behandeling, stelt u ze dan gerust aan uw behandelaar of een medewerker van de polikliniek oogheelkunde. Dat kan van maandag tot en met vrijdag van 08:30 tot 16:30 uur:

- locatie Alkmaar: 072 - 548 3200
- locatie Den Helder: 0223 - 69 6250

Bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend, kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH):

- locatie Alkmaar: 072 - 548 2488
- locatie Den Helder: 0223 - 69 6661